Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-155/25-S
Sp. zn. ČŠIS-S-27/25-S

Název	**Střední odborné učiliště, Liběchov, Boží Voda 230**
Sídlo	**Boží Voda 230, 277 21 Liběchov**
E-mail	**info@soulibechov.cz**
IČO	**00 069 540**
Identifikátor	**600 007 391**
Právní forma	**příspěvková organizace**
Zastupující	**Ing. Vít Faltejsek**
Zřizovatel	**Středočeský kraj**
Místo inspekční činnosti	**Boží Voda 230, Liběchov**
Inspekční činnost na místě	**24. ledna a 28. až 29. ledna 2025**

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“), naplňování ŠVP a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písem. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy, školní jídelny, domova mládeže a internátu. Sídlí v rozlehlém areálu s přilehlými pozemky, dílnami a skleníky. K termínu inspekční činnosti škola vzdělávala 191 žáků v 21 třídách, z nichž bylo 12 tříd tříoborových, čtyři dvouoborové a pět tříd speciálních. Počet žáků od předchozí inspekční činnost vzrostl téměř o 100 %. Nejvíce žáků se vzdělává v tříletém oboru vzdělání

s výučním listem Opravář zemědělských strojů. Ve škole se dále vzdělávají žáci v tříletých oborech s výučním listem Zahradník a Prodavač, Zahradnické práce, Opravářské práce a Stravovací a ubytovací služby a v Praktické škole dvouleté. Se zřizovatelem probíhají jednání o výmazu dlouhodobě nevyužívaných oborů vzdělání Strojní mechanik, Strojírenské práce a Prodavačské práce. Nejvyšší povolený počet žáků ve škole je naplněn z 30 %.

V domově mládeže (dále „DM“) bylo ubytováno 30 a v internátě 9 žáků školy. Lůžková kapacita je naplněna z 93 %.

K termínu inspekční činnosti evidovala škola 67 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), z nichž se jich 16 vzdělávalo podle individuálního vzdělávacího plánu. Škola evidovala 17 žáků s odlišným mateřským jazykem bez jazykové bariéry nebo s částečnou jazykovou bariérou.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) působí ve funkci od roku 2015. Styl řízení je funkční. Jasně vymezené kompetence pro zástupkyni, vedoucí učitele jednotlivých oborů, vedoucí vychovatelku, vedoucí školní jídelny společně s otevřenou komunikací se odrážejí v efektivní spolupráci. Strategie rozvoje školy vychází ze znalostí prostředí i z podrobné SWOT analýzy a reaguje na aktuální potřeby. Hlavní koncepční záměry se úspěšně naplňují v materiálně technické oblasti promyšleným zkvalitňováním podmínek pro vzdělávání. Ve výchovně vzdělávací oblasti se daří práce se žáky se SVP, podobně jako další vzdělávání pedagogických pracovníků s vhodnými programy nejen na zvyšování odbornosti pedagogů, ale také v oblasti zvyšování motivace žáků, používání aktivizačních metod či řešení závadového chování mladistvých. Pozitivní dopady dalšího vzdělávání se však ve výuce zatím promítly pouze částečně. Přetrvává nutnost zintenzívnit kontrolní funkci řízení. Nedostatky se vyskytly v oblasti organizačního zajištění praktického vyučování.

Od předchozí inspekční činnosti došlo k mírnému zvýšení počtu pedagogů. Vzdělávání zajišťuje 25 učitelů včetně ředitele školy, tři kvalifikované vychovatelky a čtyři kvalifikovaní asistenti pedagoga. Zejména u nich se v porovnání s předchozí inspekční činnosti zvýšila kvalifikovanost. Šest učitelů nesplňuje podmínky odborné kvalifikace, jeden pro její získání studuje. Ředitel průběžně a prokazatelně hledá kvalifikované pedagogy. Hospitační činnost ředitele a zástupkyně je četná a poskytuje jim potřebné informace. Přijímaná opatření se však zatím příliš neprojevila ve zkvalitňování výuky. Pokračuje účelná spolupráce učitelů teoretického a praktického vyučování, která se nově rozšiřuje o poznatky ze zaváděných vzájemných hospitací.

Čtyřčlenný tým školního poradenského pracoviště (dále „ŠPP“) vytvořil kvalitní strategii poskytování poradenských a konzultačních služeb žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům. Výrazně se zkvalitnila práce v zajištění vzdělávání žáků se SVP. Tým v případě potřeby vhodně spolupracuje se školskými poradenskými zařízením a dalšími odbornými institucemi.

Od předchozí inspekční činnosti došlo zejména účelným zapojením do projektů ke zkvalitnění materiálních podmínek pro výuku. Byl vybudován nový závlahový systém a provedeny opravy a údržby skleníků. Rovněž byla provedena rekonstrukce venkovního hřiště s novými fitness stroji a vznikly tři venkovní učebny. Estetická úprava prostor školy včetně DM a internátu pozitivně ovlivňuje chování žáků. Pravidelně je obměňováno vybavení, průběžně byly doplňovány učební pomůcky, didaktické materiály, pomůcky a nářadí do odborných předmětů a dílen, včetně moderních komunikačních a interaktivních digitálních technologií.

Všechna pracoviště školy splňují předpoklady pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při vzdělávání. Míra úrazovosti je nízká.

Škola se úspěšně prezentuje při dnech otevřených dveří, rozvíjí účelnou spolupráci s městem Mělník, obcí Liběchov a Želízy, podobně jako se školskými poradenskými zařízeními či dětskými domovy. Vytváří také vhodné podmínky pro spolupráci s pracovišti smluvních partnerů pro zajištění praktického vyučování a účelné naplňování ŠVP.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitované vzdělávání v teoretických předmětech i v odborném výcviku tříletých oborů probíhalo v příjemné atmosféře, žáci většinou přirozeně respektovali dohodnutá pravidla chování. Projevovali zájem, neostýchali se pokládat smysluplné otázky. Pedagogové všechny dotazy detailně zodpovídali. Výuka teoretických předmětů vhodně navazovala na praktické poznatky žáků. Vyučující efektivně využili prezentační techniku k podpoře výkladu a povzbuzovali žáky v jejich učebním úsilí. Ve většině vyučovacích hodin teoretických předmětů byla využita frontální organizace výuky, u níž byla míra zapojení žáků nižší. Chybějící diferenciace zadání či úkolů neumožňovala žákům vybírat si z úloh odlišné náročnosti. V závěru hodin se učitelé v menší míře věnovali shrnutí a zhodnocení probraného učiva a jen ojediněle využívali efektivní zpětnou vazbu formou vzájemného hodnocení nebo sebehodnocení žáků. Nekvalifikovanost a nedostatek zkušeností některých pedagogů se částečně projevily ve snížené efektivitě výuky.

V teoretických všeobecně vzdělávacích předmětech převládal výklad učitele v kombinaci s občasnou samostatnou prací žáků. Vyučující vhodně volili učivo jak s ohledem na vzdělávací obsah příslušného vzdělávacího programu, tak s ohledem na potřeby a znalosti žáků. Výklad byl účelně obohacen videopořady na podporu názornosti a představivosti žáků. Výrazná rozrůzněnost znalostí žáků se odrážela v jejich rozdílném zapojení do výuky. Aktivnější byli zpravidla jen jednotlivci s lepšími znalostmi, kteří spontánně reagovali na podněty učitele a byli schopni efektivně pracovat s chybou. Ostatní žáci na dotazy vyučujícího odpovídali jen sporadicky a stručně, nedařilo se je vést k bohatšímu slovnímu projevu. K aktivizaci žáků zdařile přispěla volba jednoduchých názorných pomůcek. Probíraná témata umožnila žákům dobře uplatnit poznatky z reálného života i z jiných předmětů.

V teoretických odborných předmětech technického charakteru bylo učivo vhodně prezentováno strukturovaně s využitím schémat, což pomáhalo žákům orientovat se v probírané problematice. Přínosem bylo zařazení aktuálního učiva týkajícího se alternativních způsobů zemědělského hospodaření. Vyučující v předmětu zemědělské stroje a zřízení měl snahu využít poznatky žáků z odborného výcviku i jejich znalost zázemí a vybavení školy. Přesto se mu však dařilo motivovat žáky k aktivnímu zapojení do výuky jen částečně. V početně menší skupině žáků v předmětu motorová vozidla se vyučujícímu dařilo žáky aktivizovat účinněji, což se projevilo i obsahově bohatším slovním projevem většiny z nich.

V odborném výcviku se učitelé žákům podle potřeby průběžně a individuálně věnovali, vhodně zohledňovali rozdílné manuální dovednosti i jejich pracovní tempo a správně je upozorňovali na případné chyby. Žáci měli zažité pracovní návyky, byli účelně zapojeni do praktických činností, se zájmem aktivně pracovali na zadaných úkolech a dodržovali pořádek na pracovišti. Do výuky byly vhodně zařazovány i relaxační prvky. Žáci byli důsledně vedeni k dodržování správných pracovních postupů, mnohdy je sami správně zvolili. Všichni dodržovali pravidla bezpečnosti při práci. V oborech Zahradník,

Zahradnické práce se odborný výcvik vyznačoval dobře voleným individuálním přístupem k žákům. Zdařile bylo využito spojení žáků různých ročníků, z nichž starší efektivně prezentovali znalosti mladším žákům. Po časově i obsahově přiměřené instruktáži následovala vhodně strukturovaná vlastní práce žáků. Vhodně byla podporována jejich samostatnost při výběru a přípravě pracovních pomůcek a potřeb.

Odborný výcvik v opravářských oborech probíhal pod vedením učitelů ve školních dílnách. Vybavení školních dílen umožňovalo dobře realizovat probíraná témata. Žáci byli důsledně vedeni k dodržování pořádku a zásad bezpečné práce, užití vhodného pracovního oděvu a pomůcek, k pečlivosti i přesnosti při práci. Měli dostatek času na dokončení výrobků nebo činností. V případě potřeby jim vyučující poskytovali účelnou dopomoc, aniž by však snižovali přiměřené nároky na žáky. Při práci žáci účelně spolupracovali, patrné bylo přirozené rozvíjení nejen odborných, ale také personálních a sociálních kompetencí. Menší část žáků koná odborný výcvik na pracovištích smluvních partnerů. Navštívené pracoviště svým zaměřením umožňuje realizovat odborný výcvik v souladu s příslušným školním vzdělávacím programem, včetně seznámení žáků s moderními technologiemi. Systém kontroly žáka ze strany školy a spolupráce školy s instruktorem na pracovišti byl v době inspekční činnosti funkční. Žák pracoval iniciativně, patrné bylo jeho sžití s kolektivem zaměstnanců firmy.

Ve výuce v oboru Praktická škola dvouletá byl významným pozitivem vstřícný a partnerský přístup k žákům. Tempo výuky bylo přiměřené schopnostem žáků. Ve všech zhlédnutých hodinách byla zaznamenána příznivá pracovní atmosféra. Vyučující k žákům přistupovali taktně a poskytovali jim dostatek času na práci. V praktickém vyučování žáci dobře uplatnili své získané dovednosti.

Průběžná spolupráce vychovatelek, činnostní a prožitkové aktivity přispívají k rozvoji osobnosti jednotlivých ubytovaných žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Přehled o znalostech jednotlivých žáků v průběhu vzdělávání škola získává prostřednictvím písemného a ústního zkoušení či hodnocením praktických dovedností. Příkladně je zpracována strategie předcházení školní neúspěšnosti. S jejím využitím dochází v případě prospěchových neúspěchů k individuální podpoře žáků učiteli a kontaktování zákonných zástupců. Přesto škola vykazuje ve tříletých oborech s výučním listem žáky, kteří zejména z důvodu časté absence nesplní své povinnosti a zůstávají neklasifikováni. Společně se žáky, kteří byli klasifikováni stupněm nedostatečný, většinou předčasně odcházejí ze vzdělávání. Jen minimum žáků opakuje ročník. Ve dvou hodnocených školních letech 2022/2023 a 2023/2024 v průběhu vzdělávání neprospěla zhruba čtvrtina žáků. Pozitivní však je, že rovněž čtvrtině žáků se daří prospívat s vyznamenáním. Výsledky vzdělávání žáků v Praktické škole jsou velmi dobré, neprospívající žáci nebyli vykazováni.

U závěrečných zkoušek dosahovali v uvedených dvou školních letech nejlepších výsledků ve tříletých oborech s výučním listem žáci oborů vzdělání Opravář zemědělských strojů a Stravovací a ubytovací služby. Všichni žáci, kteří zkoušku konali, v ní také po skončení opravných termínů uspěli. Podobně uspěli všichni žáci Praktické školy dvouleté.

Učitelé jsou o potřebách žáků se SVP pravidelně informováni. Speciální pedagog v případě zjišťování jazykové úrovně u žáků s odlišným mateřským jazykem vhodně využívá podpůrné materiály specializovaných organizací, informuje učitele o případných nedostatcích a možnostech žáků v českém jazyce a navrhuje postup, jak tyto žáky hodnotit.

Škola organizuje adaptační aktivity pro žáky prvních ročníků jako jeden z vhodných nástrojů pro navázání dobrých vzájemných vztahů a bezproblémového začlenění do nového prostředí. Nastavený systém prevence rizikového chování je převážně efektivní, aktivity zaměřené na tuto oblast jsou realizovány průběžně v rámci výuky i mimoškolních akcí. V případě nevhodného chování žáků přistupuje škola k ukládání výchovných opatření v podobě důtek, případně hodnotí chování sníženým stupněm. Problémovou oblastí zůstává vysoká absence žáků, kterou se nedaří snižovat, přestože pracovníci ŠPP se na tuto oblast cíleně zaměřují, postupují aktivně a kontaktují zákonné zástupce žáků. Spolupráce s některými z nich je však problematická. Průměrně na žáka činil v posledních dvou školních letech počet zameškaných hodin přes 220. Vyskytovala se i neomluvená absence kolem 30 hodin za školní rok průměrně na žáka.

Škola žákům vychází vstříc při změně oboru vzdělání vhodnou prostupností vyučovaných oborů. V rámci kariérového poradenství navštěvuje výchovná poradkyně se žáky úřad práce, aby byli v případě potřeby seznámeni se správným postupem.

Nadání žáků a jejich zájem o obor je podporován účastí v odborných soutěžích obdobných škol či jejich účastí na oborových výstavách. Zájmová činnost je pořádána v rámci DM a I, žáci mají možnost účastnit se filmového klubu, navštěvovat kroužek vaření či ručních prací, mohou navštěvovat posilovnu či plavecký bazén.

Absolventi školy mají dobré uplatnění v praxi. Někteří nastupují na pracovní pozice u téhož smluvního partnera, u něhož vykonávali v rámci svého vzdělávání ve škole praktické vyučování. Informace o úspěšnosti absolventů získává škola především na akcích školy, které bývalí žáci rádi navštěvují.

Závěry

Vývoj školy

- Pokračuje účelné zapojení školy do projektů, zlepšilo se vybavení odborných učeben a dílen, vybudovány byly venkovní učebny a hřiště s workoutovými prvky.
- Nedostatky z předchozí inspekční činnosti byly částečně odstraněny, výrazně se zlepšilo organizační zajištění vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Přetrvávají nedostatky v organizaci praktického vyučování.

Silné stránky

- Esteticky upravené prostředí a vybavení školy a domova mládeže i internátu poskytuje velmi dobré podmínky pro výuku a výchovu žáků. (2.4)
- Intenzivní spolupráce učitelů teoretického a praktického vyučování a vychovatelů přispívá k podpoře rozvoje odborných kompetencí žáků. (3.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Nižší účinnost kontrolní funkce řízení se projevila v nedostatcích v oblasti organizačního zajištění praktického vyučování. (2.1)
- Pouze částečně se daří motivovat žáky k učení, což se projevilo v jejich převažující pasivitě během výuky. (4.1)

- Chybějící diferenciace zadání či úkolů v teoretické výuce neumožňovala žákům vybírat si z úloh odlišné náročnosti. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zefektivnit kontrolní složku řízení.
- Zapojovat všechny žáky do výuky.
- Zařazovat cílené vyhledávání a analyzování informací pro rozvoj kritického myšlení žáků.
- Diferencovat náročnost zadávaných úkolů pro zvýšení zájmu žáků o vzdělávání a současně eliminaci ztráty pozornosti některých z nich.
- Využívat častěji práci ve dvojici či ve skupině pro oživení výuky a rozvoj diskuse nad řešenými problémy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, stav k datu inspekční činnosti
2. Jmenování od funkce ředitele školy s datem účinnosti od září 2021, dokumentace týkající se řízení, informace z webových stránek školy, stav k termínu inspekční činnosti (vzorek)
3. Dokumentace podle § 28 školského zákona

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Vladimíra Hokešová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu
Ing. Pavel Čámský, školní inspektor
Mgr. Zdenka Čiháková, školní inspektorka
Bc. Mária Kotvanová, kontrolní pracovnice

21. února 2025